

5 Ιουνίου 2018

Η θέση του Αγίου Όρους απέναντι στο Μακεδονικό Ζήτημα

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιον Όρος

Σαν σήμερα, πριν 20 χρόνια

20 Αυγούστου 1992

Το Άγιον Όρος παραδεδομένον ολοψύχως εις την εργασίαν της μετανοίας και της προσευχής αποφεύγει τον σχολιασμόν της συντόμως παρερχομένης επικαιρότητος. Ζων όμως κρισίμους καταστάσεις και φοβούμενον κυφορίας επικινδύνων γεγονότων συμπάσχει μετά τον θεόπλαστον άνθρωπον γεγονότα, τα καταφθάνοντα εις τας ακoάς του. Ούτως αναγκάζεται ενίοτε εις λύσιν της υπευθύνου σιωπής του, ότε η αλήθεια διακυβεύεται και η Ιστορία παραχαράσσεται. Τοιούτον τι συμβαίνει σήμερα δια της υπούλου επιθέσεως κατά της ελληνικότητος της Μακεδονίας.

Το Άγιον Όρος δια της παρούσης επιθυμεί να συμβάλη εις την πρόληψιν παντός κακού και εις την εμπέδωσιν της ηρεμίας και ησυχίας, την οποίαν μεγάλην ανάγκην έχει ο κόσμος. Ειδήμονες εξεφράσθησαν ήδη αρίστως και περισσότερον επιστημονικώς περί της ελληνικότητος της Μακεδονίας. Ευρήματα και επιγραφαί, πρόσωπα και ονόματα και γεγονότα επιβεβαιώνουν περιτράνως του λόγου το αληθές και πας τίμιος, ειλικρινής και πεπολιτισμένος άνθρωπος δύναται ευχερώς και ανέτως να ανεύρη ταύτα, όπου αν θελήση.

Η Αγία Γραφή εις το βιβλίον του Προφήτου Δανιήλ αναφέρει εξ αιώνας προ Χριστού περί του Έλληνος Βασιλέως εκ Μακεδονίας Μεγάλου Αλεξάνδρου, του οποίου το πολιτιστικόν έργον είναι γνωστόν εις όλους και μοναδικόν εις την ιστορίαν της ανθρωπότητος. Εις δε τας Πράξεις των Αποστόλων αναφέρεται εκτενώς το όραμα του Αποστόλου Παύλου εις Τρωάδα και η επίσκεψις εις τας πόλεις της Μακεδονίας, ένθα ομιλεί και γράφει αριστοτεχνικώς την ελληνικήν. Ενταύθα συνηντήθη ο χριστιανισμός και ο Ελληνισμός και εξ αυτών εκυοφορήθη ο Βυζαντινός Πολιτισμός, ο οποίος έως της σήμερα μαρτυρείται εισέτι εις άπασαν την Μακεδονίαν και ιδιαιτέρως εις την ιεράν αθωνικήν Χερσόνησον.

Η απόκοσμος μοναστική πολιτεία του Αγίου Όρους εις την οποίαν διαβιούν από αιώνων μετ' αδιασαλεύτου χριστιανικής ειρήνης και θεοδότου ομονοίας Ορθόδοξοι Μοναχοί από τας ανά την Οικουμένην παροικίας των Ορθοδόξων, βλέπουσα ταραχήν, συνοχήν και αδικίαν εθνών εις τας γειτνιαζουσας χώρας των Βαλκανίων, ποιείται θερμοτάτην έκκλησιν προς πάσαν κατεύθυνσιν και πάντα αρμόδιον, παρακαλούσα και προτρέπουσα τα προς ειρήνην, ασφάλειαν και δικαιοσύνην.

Η ειρήνη, ως απότοκος της δοκαιοσύνης, θα φέρη την ασφάλειαν και την τάξιν και δεν θα οδηγήση εις ανιέρους πράξεις ανελευθερίας και αθέσμων διεκδικήσεων. «Δικαιοσύνην μάθετε οι ενοικούντες επί της γης» κατά την Αγίαν Γραφήν, διότι αύτη θα διατηρήση έκαστον λαόν εντός των ορίων αυτού άνευ επιθυμίας

διεκδικήσεως όσων ανήκουν εις άλλους και σφετερισμού και παραχαράξεως της πνευματικής και ιστορικής κληρονομίας γειτόνων.

Οι Ελληνοορθόδοξοι, δια μοναχών κυρίως πρωτεργατών, ως των Θεσσαλονικέων αυταδέλφων Κυρίλλου και Μεθοδίου, κατέστησαν μετόχους της Ορθοδόξου Πίστεως και του πολιτισμού αυτών τους λαούς των Βαλκανίων. Η σαγινεύουσα Θεία Λατρεία εισήλθε εις την αχανή Ρωσίαν και λίκνον του μοναχισμού της χώρας αυτής υπήρξεν ο ιερός Άθως. Οι ιεροί αυτοί άνδρες και άλλοι, των οποίων ο κατάλογος θα ήτο μακρός, εις ουδένα επώλησαν την ταυτότητά των.

Θα ανέμενε κανείς από τους λαούς τούτους να είναι ευγνώμονες προς το Έθνος, το οποίον τους ευηργέτησεν. Εάν τούτο τυγχάνει δυσκατόρθωτον, τουλάχιστον ας μη ζητούν τίτλους ιδιοκτησίας επί της γης των ευεργετών των.

Κατανοούντες ευκόλως σήμερον ότι το νεόκοπον κρατίδιον των Σκοπίων ενδύεται ξένα ενδύματα και παρουσιάζεται εις τον κόσμον δι' ονόματος ανήκοντος σαφώς και πλήρως τεκμηριωμένως ιστορικώς εις άλλους, ημείς οι μοναχοί ως απόγονοι αυτών, οι οποίοι με θείον ζήλον μεταλαμπάδευσαν το φως της Ορθοδοξίας και του πολιτισμού εις τους κύκλω λαούς, διαμαρτυρόμεθα δικαίως και εντόνως. Τούτο πράττομεν, διότι διαβλέπομεν πρωτοφανή αδικίαν, η οποία διασαλεύει επικινδύνως την θείαν ειρήνην μεταξύ ομοδόξων ομόρων λαών.

Παρακαλούμεν εκ βαθέων τους αρχηγούς κυρίως των Ορθοδόξων λαών, όπως μη στηρίζουν την παράφορον αδικίαν ταύτην και γίνονται αιτία επικινδύνου αναταραχής, τας συνεπείας της οποίας είναι αδύνατον να αποφύγη και η ησυχαστική αθωϊκή Πολιτεία.

Ειρηνεύετε, λοιπόν, παρακαλούμεν ολοθέρμως εν εαυτοίς και μη μεταίρετε όρια αιώνια, τα οποία εχαράχθησαν δι' αίματος. Η ειρήνη, εν των πολιτιμωτέρων πραγμάτων εις τον κόσμον, είναι εύκολον να χαθή εις ελάχιστον χρόνον και υπό του παραμικρού αδεξιού χειρισμού, η επαναφορά όμως αυτής, ως γνωστόν, δεν επιτυγχάνεται αν δεν δεχθή σπονδάς ανθρωπίνου αίματος, συνοδευομένας υπό χειμάρρων δακρύων.

Ειρηνεύετε, διότι η μακαριότης των λαών δεν στηρίζεται εις τους σφετερισμούς, τας παραχαράξεις, τας αθέσμους αναγνωρίσεις, τας διαρπαγάς, τας επεκτάσεις αλλά μάλλον εις την φιλοπονίαν, την πρόοδον και την ειρήνευσιν. «Υπέρ της ειρήνης του σύμπαντος κόσμου» και των γειτόνων ημών νυχθημερόν εκτενώς προσευχόμεθα διαπύρως προς τον Ειρηνάρχην, Ειρηνοδότην και Ειρηνοφόρον Ουράνιον Πατέρα ημών ίνα παράσχη ταύτην δαψιλώς εις την εξαιρετικώς ευαίσθητον περιοχήν των Βαλκανίων εις τον γεωγραφικόν χώρον των οποίων υπάγεται και η αυτοδιοίκητος, υπό την Ελληνικήν επικυριαρχίαν και την ευλογούσαν σκέπην του Οικουμενικού Πατριαρχείου, υπερχιλιετής αγιορειτική Πολιτεία.

Ομιλούμεν όχι δια να ομιλώμεν απλώς, μη αποβλέποντες εις ανθρωπίλους

σκοπιμότητας και εκτιμήσεις. Αναφερόμεθα όχι εις αλλοθρήσκους αλλ' εις ομοδόξους, τους οποίους από αιώνων συνδέει κοινή πίστις και παράδοσις ιερά. Η διάστασις μεταξύ ομοδόξων λαών είναι φοβερόν και λυπηρόν πράγμα. Διό και το Σχίσμα των Σκοπίων αποτελεί πηγήν πολλών δεινών, εν των οποίων είναι και η επέκτασις της Ουνίας, το ανόσιον έργον της οποίας έχει ήδη καταδικασθή από πάντας τους Ορθοδόξους λαούς.

Άπαντες ημείς, οι φέροντες το τίμιον μοναχικόν ένδυμα ως στολήν υπηρεσίας της προς Θεόν και άνθρωπον αγάπης, εν νηφαλιότητι και ειρήνη καρδιάς ποιούμεν έκκλησιν προς πάσαν κατεύθυνσιν δια την εξαφάνισιν της αδικίας και την αποσόβισιν τν εξ αυτής κινδύνων, της οικειοποιήσεως δηλονότι υπό των Σκοπίων όλως ξένων τίτλων και συμβόλων.

Απευθύνομεν έκκλησιν προς τους άρχοντας των Σκοπίων, να αναθεωρήσουν την στάσιν των και να συμβάλουν εις την εδραίωσιν της σταθερότητος, ίνα γευθούν και ούτοι τους γλυκείς καρπούς του ημέρου βίου, ως μέγα μέρος του λαού των ασφαλώς επιθυμεί. Διότι θεωρούμεν βέβαιον ότι οι κάτοικοι των Σκοπίων θα κατανοήσουν ότι σφετεριζόμενοι ξένα στοιχεία, δεν αδικούν μόνο εκείνους εις τους οποίους ανήκουν ταύτα αλλά κυρίως αδικούν τους εαυτούς των, ως να μην έχουν ιδικήν των παράδοσιν και πολιτισμόν.

Απευθύνομεν λόγον αναθεωρήσεως προς τους ηγέτας ομοδόξων λαών και μάλιστα ενίους εξ αυτών, οι οποίοι δια της αναγνωρίσεως του ως άνω κρατιδίου δημιουργούν μέγα πρόβλημα εις την ειρήνην τν Βαλκανίων.

Εν ταπεινώσει λόγον φιλαδελφίας απευθύνομεν και προς τους αγιωτάτους Πομενάρχας των Ορθοδόξων Εκκλησιών, των φίλων χωρών, ίνα δια της εγκαρδιότητός των και δια τρόπων, τους οποίους καλύτερον γνωρίζουν εκείνοι, συμβάλουν εις την απομάκρυνσιν των μελανών νεφών εκ των συνόρων μας.

Εις τας ευγενείς καρδιάς και την ορθήν κρίσιν των ηγετών της Δύσεως και της μεγάλης υπερατλαντικής χώρας των Η.Π.Α. απευθύνομεν λόγον, ίνα κατά το μέτρον των δυνάμεών των επέμβουν, ίνα επικρατήση πολιτική νηνεμία, ελευθεροποιός και χαροποιός δια πάντας. Η μικρά Ελλάς έχει μεγάλην την προσφοράν εις τον παγκόσμιον πολιτισμόν και η ελαχίστη ανταπόδοσις ταύτης θα ήτο η άμεσος δικαίωσίς της.

Τελευτώντες, ημείς οι πολυετώς ασκούμενοι και αγωνιζόμενοι εις Άγιον Όρος, ένα πνευματικόν χώρον με Πανορθόδοξον και Οικουμενικήν αποστολήν, οι χίλια έτη και πλέον ειρηνικώς διαβιούντες και τύπον εις πάντας παραδίδοντες αγαστής συμβιώσεως • οι εν τη πολυδύνω ταύτη περιοχή της Μακεδονίας εγκαταβιούντες και Αγιορείται άπαντες καλούμενοι • εν μια καρδιά και χείλεσιν αναξίσις υψώνομεν ικετήριον φωνήν προς τον Φιλάνθρωπον Θεόν ημών, όπως λαλήση εις τας καρδιάς των κρατούντων και συνετίση ταύτας προς ειρήνευσιν των λαών και αποσόβισιν

παντός κακού. Αμήν.

Άπαντες οι εν τη Εκτάκτω Διπλή Ιερά Συνάξει Αντιπρόσωποι και Προϊστάμενοι των είκοσιν Ιερών και Ευαγών Μονών του Αγίου Όρους Άθω.

[\(πρώτη δημοσίευση στο διαδίκτυο
από τις ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΕΣ ΜΝΗΜΕΣ\)](#)

Πηγή: περιοδικό ΠΡΩΤΑΤΟΝ,,
τεύχος 37,
Σεπτ.-Οκτ. 1992